

Asia: VN/9812/2019

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi kuolemansyyn selvittämisestä annetun lain, terveydensuojelulain sekä ihmisen elimien, kudoksien ja solujen lääketieteellisestä käytöstä annetun lain muuttamisesta

Laki kuolemansyyn selvittämisestä annetun lain muuttamisesta

Kuolemasta ilmoittaminen, kuoleman toteaminen ja kuolleen hautaaminen

Tällä hetkellä kuolemansyyn selvittämistä, kuoleman toteamista ja vainajan hautaamista vainajan käsittelyineen ja siihen liittyvine logistisine asioineen käsitellään neljässä eri laissa ja yhdessä asetuksessa. KHSHP pitää erittäin tervetulleena säädösten kokoamista yhteen ja vastuiden selkiyttämistä.

Vainajan kunnioittavaa kohtelua parantaa selkeästi se, että lakiesityksessä mainituissa rajatuissa tapauksissa sairaanhoitaja voi tehdä kuoleman toteamisessa suoritettavat tutkimukset sekä erikseen poliisimies voi ilmeisissä kuolemissa tehdä kuolemaa koskevat alustavat havainnot. Siten vainaja voidaan siirtää asianmukaisiin säilytystiloihin odottamaan lääkärin kolmen vuorokauden sisällä suorittamaa kuoleman toteamista.

Lisäksi on hyvä huomioida etenkin poliisimiehen alustavia kuolemaa koskevia havaintoja ajatellen erilaiset itsemurhantekotavat, kuten hirttäytyminen, epäillyt henkirikokset, joissa mahdollinen tekoväline vielä on vainajassa kiinni ja vainajan mahdollinen jäätyminen. Näissä tapauksissahan ruumis ei ole silpoutunut eikä mädäntynyt, mutta poliisimies voisi silti tehdä lakiesityksessä tarkoitetut kuolemaa koskevat havainnot.

Vainajan ruumiin käsittely ja säilytys

Vainajan ruumiin kunnioittavan käsittelyn menettelytapoja ja niiden säätelyä on esityksessä hyvin selvennetty. KHSHP toivoo lakiesityksessä tuotavan vielä selkeämmin esille vainajan ruumiin käsittelyn ja säilyttämisen konkreettiset vastuutahot ja maksajat. Tälläkin hetkellä voidaan

terveydensuojelulain (763/1994) 6§:stä johtaa kuntien huolehtimisvelvoite vainajien säilyttämiselle. Kyseistä kuntien velvoitetta voisi lakiesityksessä vielä selkeämmin korostaa. Kyseessä ei ole uusi velvoite vaan jo nykyisellään vallitseva olotila.

Ulkomailla kuollut henkilö

Ei lausuttavaa

Laki terveydensuojelulain muuttamisesta

Laki terveydensuojelulain muuttamisesta

Ei lausuttavaa

Laki ihmisen elimien, kudoksien ja solujen lääketieteellisestä käytöstä

Laki ihmisen elimien, kudoksien ja solujen lääketieteellisestä käytöstä

Ei lausuttavaa

Grönlund Juhani
Kanta-Hämeen sairaanhoitopiirin kuntayhtymä